

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. N. S.**, zast. opatrovníkem Mgr. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem, se sídlem Španělská 770/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2020, č. j. MV-93242-42/OAM-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2024, č. j. 9 A 115/2020-93,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2020, č. j. MV-93242-42/OAM-2018, a vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2024, č. j. 9 A 115/2020-93.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností napadl v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti označenému rozhodnutí žalovaného. Tím žalovaný rozhodl o žádosti žalobce ze dne 22. 2. 2018 o určení statusu osoby bez státní příslušnosti tak, že žalobce není osobou bez státní příslušnosti ve smyslu Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti, a žádost zamítl.

[2] Součástí kasační stížnosti byl také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel tento návrh odůvodňuje tím, že se bez přiznání odkladného účinku bude nacházet na území České republiky nelegálně, ale současně nemůže z území České republiky vycestovat, protože neexistuje stát, do kterého by mohl vycestovat. Stěžovateli by bez přiznání odkladného účinku bylo fakticky upřeno právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť respektování práva na spravedlivý proces přesahuje veřejný zájem.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že jej nepovažuje za důvodný. Stěžovatelem uvedené skutečnosti nenasvědčují tomu, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro stěžovatele znamenaly újmu. Z postupu stěžovatele je zjevné, že usiluje pouze o samouúčelné prodloužení doby vedení přezkumného řízení, neboť ani soudem nařízené jednání, které proběhlo poté, kdy byl původní rozsudek městského soudu Nejvyšším správním soudem zrušen, nepřineslo posun ve věci. Stěžovatel se sice k jednání dostavil, osobně se však v jeho průběhu k věci nevyjádřil a vyjádření předložené k důkazu jeho právní zástupkyní se obsahově nevztahovalo k předmětu řízení; i podle závěru soudu svou podstatou pouze vypovídalo o poměrech žalobce při pobytu na zdejším území.

[4] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[5] V posuzovaném případě byly splněny obě uvedené podmínky, a Nejvyšší správní soud tak shledal návrh stěžovatele důvodným. Z tvrzení stěžovatele je zřejmé, že v případě nepřiznání odkladného účinku by nebyl nadále oprávněn pobývat na území České republiky, současně by ale neměl kam vycestovat, respektive neexistuje stát, do kterého by v důsledku svého statusu vycestovat mohl. Zároveň by byl stěžovatel vystaven riziku dalších kroků správních orgánů vůči osobám neoprávněně pobývajícím na území ČR, včetně uložení správního vyhoštění či zajištění. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by se přiznání odkladného účinku jakkoli dotklo práv třetích osob. Lze proto konstatovat, že první podmínka pro přiznání odkladného účinku splněna je. Výkon rozhodnutí o zamítnutí žádosti o určení statusu osoby bez státní příslušnosti by mohl představovat pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se tento výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí neodložily. Nucené vycestování mimo území České republiky by mělo nepochybně za následek i ztížení možností stěžovatele uplatnit svá práva v řízení u soudu, přestože je zastoupen.

pokračování

[6] Soud se dále zabýval otázkou, zda je splněna i druhá podmínka, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V daném případě připadá v úvahu veřejný zájem související s pobytem cizinců na území České republiky, který je zajišťován mj. i tím, že cizinci, kterým nebylo přiznáno postavení osoby bez státní příslušnosti, se nemohou zdržovat na území České republiky. V daném případě však přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána. Lze tedy konstatovat, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] K poukazu žalovaného na údajnou účelovost postupu žalobce v řízení před městským soudem Nejvyšší správní soud uvádí, že není relevantní z hlediska posouzení odkladného účinku kasační stížnosti, neboť se týká věci samé.

[8] Protože obě zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku byly splněny, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu